

บทที่ 5

สรุป การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษา เรื่อง “กระบวนการทำข่าวของนักข่าวสำนักข่าวต่างประเทศในประเทศไทย ต่อกรณีวิกฤติการณ์การเมืองไทย พ.ศ. 2552 - 2553” เกิดขึ้นเนื่องจากมูลเหตุสำคัญ 2 ประการ คือ ประการที่หนึ่ง จากการศึกษาทฤษฎีด้านข่าว แมคคอม (McCombs, 2004, p. 45) มองว่า นักข่าวเป็นผู้มีอิทธิพลต่อการสร้างภาพเกี่ยวกับโลกทำให้ผู้รับสารเกิดมโนทัศน์และมีอิทธิพลต่อการกำหนดวาระข่าวสารและยังมีอิทธิพลร่วมกับสื่ออื่น ๆ ได้แก่ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ วิทยุ และอินเทอร์เน็ตในการกำหนดวาระทางสังคม ส่วนจอห์น อาร์ บิทเนอร์ (John R. Bitner) ผู้นำแนวคิดของพาเมลา ชูเมกเกอร์ (Pamela J. Shoemaker) เรื่องนายประตู่ข่าวสารมาใช้ได้ข้อค้นพบว่า หน้าที่สำคัญของนายประตู่ข่าวสาร คือ ทำหน้าที่ในการตัดทอนข่าวสาร ขยายหรือเพิ่มเติมปริมาณข่าวสาร รวบรวมหรือตกแต่งข่าวสารใหม่ และการทำหน้าที่เป็นนายประตู่ข่าวสารในการคัดเลือกข่าวสารเพื่อยางานยังขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของผู้ทำข่าวที่ใช้สามัญสำนึกในความสนใจเหตุการณ์มาเป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกข่าว โดยผนวกเข้ากับข้อบังคับหรือข้อเรียกร้องขององค์กรที่ตนสังกัดและประเภทข่าวที่เข้าร่วมพิจารณาเป็นเกณฑ์ในการวัดคุณค่าข่าว

นอกจากนี้ การเขียนข่าวยังต้องเป็นไปตามเกณฑ์ของข่าว ข้อบังคับขององค์กรหรือตามหลักที่ปฏิบัติกันมาไม่ใช่จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งหมด ด้านดี เอ็ม ไวท์ (D. M. White) ผู้นำแนวคิดนายประตู่ข่าวสารจากชูเมกเกอร์มาพัฒนาจนได้ความคิดรวบยอดว่า ผู้สื่อข่าวของสำนักข่าวที่ทำหน้าที่นายประตู่ข่าวสารได้ทำหน้าที่ในการเลือกเหตุการณ์ว่าทำข่าวเหตุการณ์ไหนหรือไม่ทำเหตุการณ์ไหน แนวคิดดังกล่าวแสดงให้เห็นบทบาทสำคัญของผู้ทำหน้าที่เป็นนายประตู่ข่าวสารต่อการกำหนดวาระสารให้กับสังคม ประการที่สอง ประวัติศาสตร์สื่อสารมวลชนที่ผ่านมาพบว่า สื่อมวลชนเข้ามามีบทบาทต่อเหตุการณ์ข่าวในโลกมาตั้งแต่สมัยก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 เรื่อยมาถึงปัจจุบันในฐานะที่เป็นตัวกลางส่งข้อมูลข่าวสารจากซีกโลกหนึ่งไปยังซีกโลกหนึ่งได้อย่างรวดเร็วและมีอิทธิพลในการกำหนดวาระเนื้อหาข่าวสารให้แก่สังคม เช่นเดียวกัน ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่ถูกสื่อมวลชนนำเสนอข่าวสารจากซีกโลกหนึ่งไปยังซีกโลกหนึ่งได้อย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะเหตุการณ์ร้าย บทบาทของนายประตู่ข่าวสารสร้างทั้งผลดีและผลร้ายต่อประเทศที่ตกอยู่ในเหตุการณ์เช่นเดียวกับประเทศไทย ซึ่งบางครั้งนายประตู่ข่าวสารอาจพลิกสถานการณ์ให้ผู้ร้ายกลายเป็นพระเอกได้ในเวลาอันรวดเร็ว (Roger, 2003, p. 21) เหตุผลเช่นนี้ทำให้ผู้ศึกษาต้องการศึกษาถึงกระบวนการทำงานของสื่อมวลชนและเลือกสื่อมวลชนต่างประเทศเพราะเป็น

สื่อมวลชนที่มีอิทธิพลต่อการสร้างภาพผู้ร้ายให้กลายเป็นพระเอกข้ามชาติได้เช่นเดียวกับ เหตุการณ์ 11 กันยายนวันที่สหรัฐอเมริกาถูกเครื่องบินพุ่งชนตึกเวิร์ดเทรด และได้เลือกเหตุการณ์ วิกฤติการณ์การเมืองในปี พ.ศ. 2552-2553 เนื่องจากเป็นช่วงที่ประเทศไทยเกิดวิกฤติการณ์การเมือง นอกจากนี้ผู้ศึกษายังต้องการค้นหาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการทำข่าวและนำปัจจัยที่เกิดขึ้น มาสร้างแบบจำลองการสื่อสารระหว่างประเทศภายใต้วิกฤติการณ์การเมืองไทยปี พ.ศ. 2552-2553 ภายใต้กรอบทฤษฎีนายประตูข่าวสาร โดย ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ 2 ข้อ และข้อค้นพบทั้งหมดสามารถสรุปได้เป็นข้อสรุปเรียงลำดับตามวัตถุประสงค์ คือ ศึกษาถึง กระบวนการทำข่าวของนักข่าวสำนักข่าวต่างประเทศในประเทศไทยต่อกรณีวิกฤติการณ์การเมืองไทย พ.ศ. 2552-2553 และเพื่อนำเสนอแบบจำลองกระบวนการทำข่าวของนักข่าวสำนักข่าว ต่างประเทศในประเทศไทยต่อกรณีวิกฤติการณ์ทางการเมืองไทย พ.ศ.2552-2553

สำหรับกรอบความคิดของการศึกษาดังกล่าว ผู้ศึกษาได้ใช้กรอบทฤษฎีนายประตู ข่าวสาร (Gatekeeping Theory) ของพาเมลา ชูเมกเกอร์ (Pamela Shoemaker) ทฤษฎีการจัด วาระสาร (Agenda Setting) ของ แมคคอม (McCombs) การประเมินคุณค่าข่าว (News Values) แนวคิด การรวบรวมข้อมูลข่าว (News Gathering) ของ เคน เมทซ์เลอร์ (Ken Metzler) และ แนวคิดบทบาทหน้าที่สื่อมวลชนต่างประเทศมาเป็นกรอบการศึกษากิจกรรมการทำข่าวของ นักข่าวต่างประเทศต่อวิกฤติการณ์การเมืองไทยระหว่าง พ.ศ. 2552-2553 และแนวคิดด้านความ รับผิดชอบของนักข่าว (Responsible Journalism) ของเดนี เอลเลียตต์ (Deni Elliott) มาเป็น กรอบการศึกษารูปแบบการรายงานข่าวของสำนักข่าวต่างประเทศ และผลการศึกษากิจกรรมการ ทำข่าวได้ตัวแปรมาสร้างแบบจำลองกระบวนการทำข่าวของนักข่าวสำนักข่าวต่างประเทศใน ประเทศไทยกับนักข่าวต่างประเทศในต่างประเทศต่อกรณีวิกฤติการณ์ทางการเมืองไทย พ.ศ. 2552-2553 โดยมีกรอบแนวคิดนายประตูข่าวสารเป็นแนวทางการสร้างแบบจำลองการสื่อสาร ระหว่างประเทศ

ทางด้านระเบียบวิธีวิจัย ผู้ศึกษาได้ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อศึกษากิจกรรมการทำ ข่าวของนักข่าวต่างประเทศต่อกรณีวิกฤติการณ์การเมืองไทย พ.ศ. 2552-2553 โดยผู้ศึกษาปัจจัย ที่เข้ามาเกี่ยวข้องในกระบวนการทำงานข่าวตั้งแต่การคัดเลือกประเด็นเหตุการณ์ก่อนทำข่าว การ รวบรวมข้อมูลและการนำข้อมูลมารายงานข่าว ตลอดจนการนำปัจจัยที่เกิดขึ้นในการศึกษา กิจกรรมการทำข่าวมาสร้างแบบจำลองการสื่อสารระหว่างประเทศต่อกรณีวิกฤติการณ์การเมืองไทย พ.ศ. 2552-2553 สำหรับวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย 2 วิธีการดังนี้

1. การสังเกต (Field Observation) และการสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth interview) เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการทำงานชาวของนักข่าวต่างประเทศต่อกรณีวิกฤติการณ์การเมืองไทย พ.ศ. 2552-2553 โดยใช้วิธีการสังเกตกระบวนการทำงานชาวของสำนักข่าวรอยเตอร์ทั้งในกองบรรณาธิการและการทำงานข่าวภาคสนามของนักข่าว ทั้งนี้ผู้ศึกษาสังเกตกระบวนการทำงานชาวในกรณีวิกฤติการณ์การเมืองไทย พ.ศ. 2552-2553 ได้ข้อมูลเพียงพอต่อการวิเคราะห์เพื่อค้นหาตัวแปรในกระบวนการทำงานแล้วจึงนำตัวแปรที่ได้จากการสังเกตมาสร้างข้อคำถามเพื่อสัมภาษณ์เจาะลึกผู้ทำงานชาวในสำนักข่าวรอยเตอร์ สำนักข่าวเอพีและสำนักข่าวซินหัว โดยเลือกสำนักข่าวรอยเตอร์เป็นหลักในการสังเกตกระบวนการทำงานในกองบรรณาธิการและทำงานภาคสนามข่าวเพราะสำนักข่าวรอยเตอร์เป็นสำนักข่าวต่างประเทศที่มีสำนักงานสาขาประเทศไทยที่มีรูปแบบมาตรฐานการจัดองค์กรจึงเลือกเป็นตัวแทนสำนักข่าวเอพีและสำนักข่าวซินหัว

2. ใช้วิธีการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) เพื่อรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้านี้เพื่อให้นักศึกษามีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ตัวอย่างเอกสาร ได้แก่ หนังสือรายงานการวิจัย เอกสารจากเว็บไซต์ของสำนักข่าวรอยเตอร์ สำนักข่าวเอพี และสำนักข่าวซินหัว ได้แก่ คู่มือการผลิตข่าว คู่มือการเป็นนักข่าวต่างประเทศ รายงานประจำปีของสำนักข่าวต่างประเทศ เอกสารการจัดองค์กรของสำนักข่าวต่างประเทศ เป็นต้น

ข้อสรุปการวิจัย

กระบวนการทำข่าวของนักข่าวต่างประเทศในประเทศไทยกรณีวิกฤติการณ์การเมืองไทย พ.ศ. 2552-2553 พบว่า สำนักข่าวรอยเตอร์ สำนักข่าวเอพี และสำนักข่าวซินหัวมีกระบวนการทำข่าวกรณีวิกฤติการณ์การเมืองไทย พ.ศ. 2552-2553 เหมือนกัน โดยกระบวนการทำข่าวเริ่มจากการคิดค้นประเด็นข่าวหรือทิวทัศน์ข่าวก่อนทำข่าว โดยผู้ที่ทำหน้าที่ในการคิดค้นประเด็นข่าวในสำนักข่าวรอยเตอร์ ได้แก่ บรรณาธิการข่าว หัวหน้าข่าวการเมือง ผู้ช่วยหัวหน้าข่าวการเมืองและนักข่าวการเมือง สำนักข่าวเอพี ได้แก่ บรรณาธิการข่าว นักข่าว สำนักข่าวซินหัว ได้แก่ หัวหน้าสำนักงานและนักข่าว หลังจากหารือร่วมกันระหว่างผู้ที่ทำหน้าที่คัดเลือกประเด็นว่าเลือกทำข่าวในประเด็นใด โดยการหารือทำได้ทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ หลังจากได้ประเด็นข่าวมาแล้วนักข่าวลงมือหาข้อมูลข่าว มีวิธีการหาข้อมูลด้วยการ 3 วิธี 1. สัมภาษณ์ 2. สังเกต 3. เอกสาร หลังจากนักข่าวได้ข้อมูลก็ส่งเข้ากองบรรณาธิการ โดยผู้ช่วยหัวหน้าข่าวหรือ

นักข่าวในกองบรรณาธิการทำหน้าที่ในการรวบรวมข้อมูลและเรียงเรียงเนื้อหาและเขียนเป็นข่าว นอกจากนี้ยังพบปัจจัยที่เข้ามามีอิทธิพลต่อการคัดเลือกประเด็นข่าวก่อนทำงานข่าวและนำเสนอข่าวของสำนักข่าวทั้ง 3 แห่ง คือ ปัจจัยด้านคุณค่าข่าว (News Value) ปัจจัยบุคคล (Personal Factors) ความกดดันทางเศรษฐกิจ (Economics Pressure) อิทธิพลของเจ้าของกิจการ (The Influence of Owners) และกลุ่มเป้าหมาย (Audience) สภาพการแข่งขันทางธุรกิจสื่อบนอินเทอร์เน็ต

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคัดเลือกประเด็นข่าวของสำนักข่าวย่อยเตอร์มีวิธีการนำเสนอข่าวเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ความกดดันทางเศรษฐกิจ อิทธิพลของเจ้าของกิจการ กลุ่มเป้าหมาย คุณค่าข่าว และปัจจัยบุคคล หลังจากนักข่าวได้ส่งข้อมูลจากภาคสนามเข้ามาแล้วผู้ช่วยหัวหน้าข่าวก็นำมารวมกับข้อมูลภูมิหลังของข่าวและข้อมูลเอกสารอื่น เช่น ข้อมูลจากสื่อมวลชนเพื่อนำมาเขียนข่าว ด้านสำนักข่าวเอพี พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุด คือ คุณค่าข่าว ความกดดันทางเศรษฐกิจ อิทธิพลเจ้าของกิจการ กลุ่มเป้าหมายและความเป็นปัจเจกบุคคล และสำนักข่าวซินหัวพบว่า กลุ่มเป้าหมาย ปัจจัยบุคคล คุณค่าข่าว เจ้าของกิจการและความกดดันทางเศรษฐกิจ

ส่วนหลักในการประเมินคุณค่าข่าวสำนักข่าวทั้ง 3 แห่งเรียงลำดับความสำคัญไว้ดังนี้ สำนักข่าวย่อยเตอร์ให้ความสำคัญต่อความสดของเหตุการณ์รองลงมาตามลำดับคือ ความสำคัญ ผลกระทบ ความใกล้ชิด ความเป็นกระแสข่าว ความจำเป็น ความขัดแย้ง และความไม่ปกติ ด้านสำนักข่าวเอพีให้ความสำคัญต่อหลักการประเมินคุณค่าข่าวเรียงตามลำดับความสำคัญได้ดังนี้ ความสด ผลกระทบ ความไม่ปกติ ความเป็นกระแสข่าว ความขัดแย้ง ความสำคัญ ความจำเป็นและสุดท้ายคือ ความใกล้ชิดของเหตุการณ์ และสำนักข่าวซินหัว เลือกความสดของเหตุการณ์เป็นอันดับแรกรองลงมาคือ ผลกระทบ ความขัดแย้ง ความสำคัญ กระแสเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นประจำวัน ความไม่ปกติ ความจำเป็นและความใกล้ชิด

สำหรับการรายงานข่าวของสำนักข่าวต่างประเทศในประเทศไทยอันเกิดจากกระบวนการทำข่าวของนักข่าวสำนักข่าวต่างประเทศในประเทศไทยต่อกรณีวิกฤติการณ์ทางการเมืองไทย พ.ศ.2552-2553 พบว่า สำนักข่าวย่อยเตอร์ สำนักข่าวเอพี และสำนักข่าวซินหัว มีรูปแบบการรายงานข่าวแบบปิรามิดหัวกลับ ในลักษณะข่าวสั้นประเด็นเดียวถ้าเป็นข่าวด่วนหรือข่าวความรุนแรง ชุกเฉิน และการรายงานข่าวเนื้อหาหลายประเด็น โดยในการรวบรวมข้อมูล เพื่อนำมารายงาน ผู้รายงานใช้ข้อมูลจากนักข่าวที่ทั้งที่เป็นข้อมูลจากภาคสนาม (การสัมภาษณ์ การสังเกต) ข้อมูลเอกสาร ข้อมูลจากสื่อออนไลน์ ผู้รายงานอ้างแหล่งข่าวทั้งระบุชื่อ และไม่ระบุชื่อ

สำหรับการรายงานด้วยเลือกข้อมูลจากแหล่งข่าวที่ไม่ต้องการให้เปิดเผยตัวตนนักข่าว ตรวจสอบข้อมูลที่ได้มามากกว่า 1 แหล่งถ้าข้อมูลตรงกันก็ถือว่า เป็นข้อเท็จจริง

แบบจำลองกระบวนการทำข่าวของนักข่าวสำนักข่าวต่างประเทศในประเทศไทยต่อกรณีวิกฤติการณ์ทางการเมืองไทย พ.ศ.2552-2553 ได้ค้นพบปัจจัยที่เข้ามามีอิทธิพลต่อกระบวนการทำข่าวในขั้นตอนการคัดเลือกประเด็นก่อนการทำข่าว โดยปัจจัยที่เกิดขึ้นได้นำมาสร้างแบบจำลองกระบวนการทำข่าวของนักข่าวสำนักข่าวต่างประเทศในประเทศไทยต่อกรณีวิกฤติการณ์ทางการเมืองไทย พ.ศ. 2552-2553 พบปัจจัยที่เข้ามามีอิทธิพลในกระบวนการทำข่าว ตั้งแต่การคิดค้นประเด็นข่าวก่อนทำข่าวของผู้ที่ทำหน้าที่ในการคัดเลือกข่าวด้วยกัน 6 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านการประเมินคุณค่าข่าว ปัจจัยบุคคล ความกดดันทางเศรษฐกิจ อิทธิพลของเจ้าของกิจการ กลุ่มเป้าหมาย สภาพการแข่งขันในธุรกิจสื่อเดียวกัน

นอกจากนี้ ยังพบปัจจัยที่เข้ามามีอิทธิพลในระหว่างการทำงานคือ ลักษณะนิสัยของนักข่าวขณะลงสนามข่าวที่เข้ามาเป็นมูลเหตุให้ตัดสินใจเลือกประเด็นในการทำงานข่าวการเมืองในช่วงวิกฤติการณ์การเมืองไทย พ.ศ. 2552-2553 และมีส่วนในการกำหนดวาระสารให้กับสังคมได้ทั้งทางบวกและทางลบโดยจากการศึกษาเห็นได้ว่า เหตุการณ์ทหารปะทะกับกลุ่มคนเสื้อแดงในประเด็นเดียวกันสำนักข่าวเปิดประเด็นได้ต่างกัน ได้แก่ สำนักข่าวยอยเตอร์เปิดประเด็นมีความหมายทางบวกต่อสถานการณ์ความรุนแรงคือ เกณีน่าบอกให้กลุ่มเสื้อแดงถอนออกจากทำเนียบรัฐบาลเพราะเกรงอันตราย สำนักข่าวเอพีเปิดประเด็นกองทหารหลายร้อยล้อมกลุ่มเสื้อแดงที่ทำเนียบรัฐบาลมีความหมายทางด้านลบต่อสถานการณ์ส่วนสำนักข่าวซินหัวชูประเด็นกลุ่มเสื้อแดงวางถังแก๊ซล้อมรอบทำเนียบรัฐบาล มีความหมายด้านลบเช่นเดียวกับสำนักข่าวเอพี คือ

การค้นหาประเด็นข่าวมี 3 ขั้นตอน คือ 1. วิธีการค้นหาประเด็นข่าว 2. แหล่งที่มาของประเด็นข่าว 3.หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกประเด็นข่าว คือ วิธีค้นหาประเด็นจากสำนักงานผู้ภาคสนามและวิธีค้นหาประเด็นจากภาคสนามสู่สำนักงาน ซึ่งสำนักข่าวยอยเตอร์มีผู้ร่วมคิดค้นประเด็นคือ บรรณาธิการ หัวหน้าข่าวการเมือง ผู้ช่วยหัวหน้าข่าวการเมือง และนักข่าว ใช้ทั้งสองวิธีแต่ถ้าเกิดเหตุการณ์ความรุนแรงหรือฉุกเฉิน ผู้ช่วยหัวหน้าข่าวการเมืองประสานงานระหว่างกองบรรณาธิการกับนักข่าวในพื้นที่มากกว่าเดิม ส่วนสำนักข่าวเอพีมีผู้คิดค้นประเด็นคือ บรรณาธิการ และนักข่าวใช้วิธีการค้นหาประเด็นจากสำนักงานผู้ภาคสนามเป็นส่วนใหญ่ แม้ว่าเกิดเหตุความรุนแรงก็ตามเพราะสำนักข่าวให้ความสำคัญต่อการประชุมร่วมกันเพื่อค้นหาประเด็นในกองบรรณาธิการ สำหรับสำนักข่าวซินหัวมีผู้คิดค้นประเด็นคือ นักข่าว และนำเสนอต่อหัวหน้า

สำนักงานใช้ทั้งสองวิธี โดยวิธีการค้นหาประเด็นจากสำนักงานสู่สนามใช้ต่อเมื่อเกิดเหตุการณ์ความรุนแรงทางการเมืองขึ้น

แหล่งที่มาของประเด็น

ในการคิดค้นประเด็นข่าวผู้ทำการคิดค้นประเด็นของแต่ละสำนักข่าวมีแหล่งที่มาของประเด็น สำหรับแหล่งที่มาของประเด็นข่าวสำนักข่าวรอยเตอร์ใช้ 2 แหล่ง คือ 1. กำหนดการข่าว (passive channel) ได้แก่ กำหนดการแถลงข่าวของหน่วยงานราชการ และหน่วยงานอื่น สมาคมนักข่าวต่างประเทศ 2. ช่องทางการเคลื่อนไหวของข่าว (active channel) ได้แก่ อินเทอร์เน็ต (ข่าวจากสื่อไทยและสื่อต่างประเทศ) ฐานข้อมูลภายในสำนักงาน (intranet) โทรศัพท์ วิชิตชุมชนของคนกลุ่มเสื้อแดงที่ถ่ายทอดสด ข่าวผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ หนังสือพิมพ์ บันทึกการทำงานของนักข่าว โดยสำนักข่าวเอพีและสำนักข่าวซินหัวใช้แหล่งที่มาของประเด็นเหมือนกัน ยกเว้นช่องทางวิชิตชุมชนสำนักข่าวซินหัวไม่ใช้ช่องทางนี้ ส่วนในกรณีเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉินใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ในการติดต่อและตรวจสอบประเด็นข่าวจากข่าวสั้นผ่านเอสเอ็มเอส (SMS) โดยมีหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกประเด็นข่าวดังนี้

หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกประเด็นข่าว

สำนักข่าวรอยเตอร์ สำนักข่าวเอพีและสำนักข่าวซินหัวมีหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกประเด็นข่าวเหตุการณ์ก่อนเข้าสู่กระบวนการข่าวคือ การประเมินคุณค่าข่าว ปัจจัยบุคคล ความกดดันทางเศรษฐกิจ อิทธิพลของเจ้าของกิจการ กลุ่มเป้าหมาย สภาพการแข่งขันในธุรกิจสื่อเดียวกัน นอกจากนี้ยังพบปัจจัยแทรกคือ ความเป็นตัวตนของนักข่าวในระหว่างการทำข่าว ดังนี้

1. คุณค่าข่าว

ความสดของเหตุการณ์ (timeliness) สำนักข่าวทั้งสามแห่งมีแนวทางในการคัดเลือกประเด็นข่าวจากเหตุการณ์ข่าวกรณีวิกฤติการณ์การเมืองไทย พ.ศ. 2552 - 2553 ด้านความสดมาเข้าสู่กระบวนการทำข่าวเหมือนกัน โดยประเด็นข่าวที่เลือกมาทำข่าวต้องไม่มีสื่อใดนำเสนอมาก่อน แต่ถ้าสื่ออื่นนำเสนอประเด็นนั้นมาแล้วต้องคาดการณ์ว่าถ้าทำข่าวแล้วมีความคืบหน้าที่น่าไปสู่การนำเสนอข่าวได้หรือไม่

ผลกระทบ (impact) สำนักข่าวทั้งสามแห่งมีแนวทางในการคัดเลือกประเด็นข่าวจากเหตุการณ์ข่าวกรณีวิกฤติการณ์การเมืองไทยปี พ.ศ. 2552-2553 ด้านผลกระทบแตกต่างกัน สำนักข่าวรอยเตอร์และสำนักข่าวเอพีมองประเด็นเหตุการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อคนทั่วโลกเหมือนกันแต่สำนักข่าวรอยเตอร์เน้นกลุ่มการค้า นักธุรกิจ นักลงทุนในตลาดทุน ตลาดเงินและตลาดหุ้น ส่วนสำนักข่าวซินหัวเน้นผลกระทบที่มีต่อชาวจีนในประเทศไทยและทั่วโลก อย่างไรก็ดี

ตามแม้ว่าสำนักข่าวซินหัวเลือกประเด็นที่พี่น้องชาวจีนให้ความสนใจแต่ก็ยังให้ความสนใจประเด็นบางประเด็นที่สำนักข่าวต่างประเทศด้วยก็นำเสนอ

ความสำคัญ (prominence) สำนักข่าวทั้งสามแห่งมีแนวทางในการคัดเลือกประเด็นข่าวจากเหตุการณ์ข่าวกรณีวิกฤติการณ์การเมืองไทยปี พ.ศ. 2552-2553 ด้านความสำคัญของเหตุการณ์และความสำคัญของบุคคล เหมือนกัน โดยคัดเลือกประเด็นข่าวเกี่ยวกับความเคลื่อนไหวของผู้นำประเทศเมื่อเกิดวิกฤติการณ์ และในขณะเดียวกันก็ให้ความสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ไปพร้อมๆกัน ส่วนสำนักข่าวรอยเตอร์เน้นความสำคัญของผู้นำของประเทศในช่วงวิกฤติการณ์ปี 2552-2553 มากเป็นพิเศษ

ความใกล้ชิด (proximity) สำนักข่าวทั้งสามแห่งให้ความสำคัญต่อการคัดเลือกประเด็นข่าวจากเหตุการณ์ข่าวกรณีวิกฤติการณ์การเมืองไทยปี พ.ศ. 2552-2553 ด้านความใกล้ชิดและมีความสัมพันธ์กับกลุ่มผู้อ่านในระดับนานาชาติมากกว่าในระดับท้องถิ่นเพราะกลุ่มเป้าหมายเป็นประชาชนในต่างประเทศ อย่างไรก็ตามสำนักข่าวรอยเตอร์ยังมุ่งเน้นความใกล้ชิดนักลงทุนชาวไทยผ่านระบบข้อมูลแบบสมาชิกมากกว่าสำนักข่าวเอพีและสำนักข่าวซินหัว ส่วนสำนักข่าวซินหัวเน้นเนื้อหาที่ใกล้ชิดผู้อ่านชาวจีนมากกว่ากลุ่มอื่น

ความขัดแย้ง (conflict) สำนักข่าวทั้งสามแห่งให้ความสำคัญต่อการคัดเลือกประเด็นข่าวจากเหตุการณ์ข่าวกรณีวิกฤติการณ์การเมืองไทยปี พ.ศ. 2552-2553 ด้านความขัดแย้งเหมือนกัน โดยมองว่าเหตุการณ์การเมืองในปี พ.ศ. 2552-2553 เป็นเหตุการณ์ที่มีประเด็นขัดแย้งซ่อนอยู่ในเหตุการณ์ตลอดเวลา ความขัดแย้งในการเมืองเป็นประเด็นที่ข่าวต่างประเทศให้ความสนใจว่า ผู้นำประเทศที่มาจากการเลือกตั้ง มีแนวทางในการแก้ปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอย่างไรและประเทศดำเนินไปในทิศทางใดเมื่อเกิดเหตุการณ์ความวุ่นวายทางการเมืองขึ้น ผู้นำประเทศรักษาความเป็นอธิปไตยไว้ได้หรือไม่

ความไม่ปกติ (unusual) สำนักข่าวทั้งสามแห่งมีแนวทางในการคัดเลือกประเด็นข่าวจากเหตุการณ์ข่าวกรณีวิกฤติการณ์การเมืองไทยปี พ.ศ. 2552-2553 ด้านความไม่ปกติเหมือนกัน โดยมองว่าเหตุการณ์การเมืองที่เกิดขึ้นในช่วง 2 ปีที่ผ่านมาเป็นประเด็นการเมืองที่แตกต่างจากการเมืองในช่วงปกติของไทย โดยสำนักข่าวรอยเตอร์มองว่าความไม่ปกติทางการเมืองมีปมปัญหาซ่อนอยู่ผู้ทำหน้าที่คัดเลือกเหตุการณ์ต้องใช้วิจารณญาณไม่ตกเป็นเครื่องมือของผู้ให้ข่าว

กระแสข่าว (currency) สำนักข่าวทั้งสามแห่งมีแนวทางในการคัดเลือกประเด็นข่าวจากเหตุการณ์ข่าวกรณีวิกฤติการณ์การเมืองไทยปี พ.ศ. 2552-2553 ด้านกระแสข่าว

เหมือนกัน โดยผู้ที่ทำหน้าที่ในการคัดเลือกประเด็นข่าวก่อนส่งนักข่าวลงพื้นที่ใช้หลักการพิจารณา คัดเลือกประเด็นก่อนส่งนักข่าวลงพื้นที่ตามกระแสข่าวที่เกิดขึ้น โดยให้เหตุผลว่า กระแสข่าวที่เกิดขึ้นประจำวันเป็นประเด็นที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ความคืบหน้าของประเด็นข่าวในวันต่อมาได้ และยังเป็นแหล่งสะสมความรู้ของนักข่าว นักข่าวจึงจำเป็นต้องเกาะติดสถานการณ์ข่าวตาม กระแสทุกวัน โดยเฉพาะความคิดเห็นของผู้ที่มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการต่อเหตุการณ์ต่างๆ โดยเฉพาะสำนักข่าวรอยเตอร์หัวหน้าข่าวการเมืองให้นักข่าวประจำสถานที่สำคัญทางการเมือง

เหตุการณ์จำเป็น (necessity) สำนักข่าวทั้งสามแห่งมีแนวทางในการคัดเลือก ประเด็นข่าวจากเหตุการณ์ข่าวกรณีวิกฤติการณ์การเมืองไทยปี พ.ศ. 2552-2553 ด้านเหตุการณ์ จำเป็น โดยหลักเกณฑ์ในการพิจารณาว่าเหตุการณ์ใดเป็นเหตุการณ์จำเป็นนั้นขึ้นอยู่กับ วิจารณ์ญาณของผู้คัดเลือกข่าวที่มองว่าเหตุการณ์ใดเป็นเหตุการณ์จำเป็นที่ต้องเลือก โดยหลัก สำคัญเลือกเหตุการณ์ที่จำเป็นต่อกลุ่มเป้าหมายของสำนักข่าวแต่ละแห่ง

2. ปัจจัยส่วนบุคคล สำนักข่าวทั้งสามแห่งมองว่าเพศไม่มีอิทธิพลต่อการคัดเลือก ประเด็นข่าวก่อนทำข่าว ไม่ว่าหญิงหรือชายมีมุมมองไม่แตกต่างกัน ส่วนอายุสำนักข่าวเอพีมองว่า คนที่มีอายุมากมีมุมมองข่าวได้กว้างกว่าคนที่มีอายุน้อยแต่สำนักข่าวรอยเตอร์มองเหมือนกับ สำนักข่าวซินหัวว่า อายุไม่มีผลต่อมุมมองถ้าอายุต่างกันแต่มีประสบการณ์เท่ากันมีมุมมองต่อ ประเด็นข่าวเหมือนกัน ด้านเชื้อชาติสำนักรอยเตอร์มองว่าชาวต่างชาติที่เข้ามาทำงานในประเทศไทยได้เรียนรู้วัฒนธรรมของคนไทยก่อนเข้ามาทำงานความแตกต่างทางด้านนี้จึงมีอิทธิพลบ้างแต่ ไม่มาก สำหรับสำนักข่าวเอพีและสำนักข่าวซินหัวมองว่าเชื้อชาติที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อการ คัดเลือกประเด็นข่าว การคัดเลือกประเด็นขึ้นอยู่กับประสบการณ์ถ้าประสบการณ์มากมีมุมมอง กว้างและลึกกว่าผู้ที่ประสบการณ์น้อยกว่า เช่นเดียวกับมุมมองของสำนักข่าวเอพีและสำนักข่าว รอยเตอร์ ด้านการศึกษาสำนักข่าวรอยเตอร์และสำนักข่าวเอพีมีความเห็นเหมือนกันว่า ถ้ามี การศึกษามากการเรียนรู้ประเด็นหรือมุมมองต่อการคัดเลือกประเด็นข่าวมีมากขึ้น ส่วนสำนักข่าว ซินหัวมองว่าการศึกษาไม่มีอิทธิพลต่อการคัดเลือกประเด็นข่าว

3. ความกดดันทางเศรษฐกิจ สำนักข่าวรอยเตอร์มีความกดดันทางเศรษฐกิจด้าน การรักษากลุ่มลูกค้าสมาชิกที่ต้องการข้อมูลเพื่อการค้าและการลงทุน การคัดเลือกประเด็นจึงต้อง มีความรวดเร็ว โดยเฉพาะในวิกฤติเหตุการณ์ทางการเมือง ความรวดเร็วจึงเป็นอุปสรรคต่อการ ตัดสินใจคัดเลือกประเด็นข่าวโอกาสในการตัดสินประเด็นมีน้อยดังนั้นประสบการณ์ของผู้ทำหน้าที่ คัดเลือกเป็นเครื่องตัดสินคุณภาพ เช่นเดียวกับสำนักข่าวเอพี แต่สำนักข่าวเอพีไม่เน้น กลุ่มเป้าหมายในกลุ่มนักธุรกิจ นักลงทุน ในทางตรงกันข้ามความกดดันทางเศรษฐกิจไม่มีอิทธิพล

ต่อสำนักข่าวซินหัว ส่วนกลุ่มผู้ถือหุ้นเข้ามามีอิทธิพลต่อสำนักข่าวรอยเตอร์และสำนักข่าวเอพีในการกำหนดนโยบายข่าวซึ่งเป็นนโยบายสากลที่ใช้กันทั่วไปแต่ไม่มีอิทธิพลต่อสำนักข่าวซินหัว ด้านโฆษณาที่เป็นแหล่งรายได้ให้กับธุรกิจสื่อมวลชนไม่มีอิทธิพลต่อการคัดเลือกประเด็นข่าวของสำนักข่าวทั้งสามแห่ง

4. อิทธิพลของเจ้าของกิจการ อิทธิพลของเจ้าของกิจการเข้ามามีบทบาทต่อการคัดเลือกประเด็นข่าวของสำนักข่าวรอยเตอร์ในนโยบายการทำงานข่าว เพราะต้องเพิ่มกลุ่มเป้าหมายนักธุรกิจ ประเด็นข่าวที่เลือกมาทำจึงต้องเชื่อมโยงกับประเด็นทางเศรษฐกิจ การค้า และการลงทุน ส่วนสำนักข่าวเอพีและสำนักข่าวซินหัวอิทธิพลของเจ้าของกิจการไม่มีอิทธิพลต่อการคัดเลือกประเด็นข่าวก่อนการทำข่าว โดยเจ้าของกิจการได้วางกรอบการทำงานในภาพกว้างให้แต่ละสำนักงานสาขาแต่ละแห่งไปปฏิบัติให้สอดคล้องกับบริบทของแต่ละประเทศ

5. กลุ่มเป้าหมาย กลุ่มเป้าหมายมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกประเด็นของผู้ที่ทำหน้าที่คัดเลือกประเด็นในสำนักข่าวรอยเตอร์ และสำนักข่าวซินหัว โดยสำนักข่าวรอยเตอร์ สำนักข่าวซินหัวมีกลุ่มเป้าหมายเฉพาะของแต่ละสำนักข่าว การคัดเลือกประเด็นข่าวจึงต้องสนองต่อความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย สำนักข่าวรอยเตอร์เน้นกลุ่มนักธุรกิจมากกว่ากลุ่มผู้อ่านทั่วไป สำนักข่าวซินหัวเน้นกลุ่มเป้าหมายคนจีนทั้งในประเทศไทยและประเทศอื่นทั่วโลก ส่วนสำนักข่าวเอพีเน้นกลุ่มเป้าหมายทั่วไปไม่เน้นกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง

6. สภาพการแข่งขันในธุรกิจประเภทเดียวกัน สภาพการแข่งขันในธุรกิจประเภทเดียวกันเข้ามาเป็นอุปสรรคต่อการคัดเลือกประเด็นข่าวก่อนทำข่าวของสำนักข่าวรอยเตอร์และสำนักข่าวเอพี โดยทั้ง 2 สำนักข่าวเป็นสำนักข่าวที่นำเสนอข่าวผ่านเว็บไซต์ไปทั่วโลก ความเร็วในการนำเสนอข่าวจึงเป็นเรื่องสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจสื่อทางอินเทอร์เน็ต โดยเฉพาะในกรณีวิกฤติการณ์ทางการเมืองไทยปี พ.ศ. 2552-2553 เป็นช่วงที่มีประเด็นการเมืองเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาและตลอดทั้งวัน การตัดสินใจเลือกประเด็นในการทำงานอาจใช้เวลาสั้นและเพียงไม่กี่คน ส่วนสำนักข่าวซินหัวพบสภาพการแข่งขันในธุรกิจสื่อประเภทเดียวกันน้อยเพราะสำนักข่าวเชื่อมั่นว่ากลุ่มคนจีนที่อ่านภาษาจีนยังคงเป็นลูกค้าหลักและเป็นสำนักข่าวของรัฐบาลจีน

การรวบรวมข้อมูลเพื่อการรายงานข่าว (News Gathering)

สำนักข่าวรอยเตอร์ สำนักข่าวเอพี และสำนักข่าวซินหัวมีการรวบรวมข้อมูลเพื่อการรายงานข่าวโดยการรวบรวมข้อมูลเพื่อการรายงานข่าวเป็นขั้นตอนที่เกิดขึ้นภายหลังจากผู้ทำหน้าที่ค้นหาประเด็นข่าวคิดค้นประเด็นข่าวได้แล้วมอบหมายให้นักข่าวหาข้อมูลข่าวจากภาคสนามซึ่งมีวิธีการหาข้อมูลคือ การสัมภาษณ์ การสังเกต การฟังแถลงข่าว ค้นหาเอกสารอื่นที่

เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์จากห้องสมุด หลังจากนั้นก็ส่งข้อมูลเข้ามายังกองบรรณาธิการเพื่อให้บรรณาธิการ หัวหน้าข่าวและผู้ช่วยหัวหน้าข่าวทำหน้าที่ในการรวบรวมข้อมูลและรายงานข่าวในขั้นต่อไป ซึ่งระหว่างที่นักข่าวลงภาคสนามหาหรือกันอย่างไม่เป็นทางการกับผู้ช่วยหัวหน้าข่าว บรรณาธิการข่าวเพื่อรายงานความคืบหน้าของประเด็นและแลกเปลี่ยนความเห็นในประเด็นต่างๆ ตลอดเวลาทำงานในภาคสนามโดยเฉพาะช่วงวิกฤติความรุนแรง ทั้งนี้ นักข่าวต้องรับรู้ประเด็นอื่นที่เกิดขึ้นในขณะหาข่าวเพื่อพัฒนาประเด็นในการทำข่าวขณะนั้น หลังจากที่นักข่าวได้ส่งข้อมูลเข้ามายังกองบรรณาธิการแล้วบรรณาธิการก็ทำหน้าที่ในการรวบรวมข้อมูล โดยการรวบรวมข้อมูลผู้ที่ทำหน้าที่ในการรวบรวมข้อมูลมีหลักในการรวบรวมคือ 1. ข้อมูลจากเอกสาร 2. ข้อมูลจากสัมภาษณ์ สังเกต 3. ข้อมูลภูมิหลังเหตุการณ์ (ฐานข้อมูล) 4. ข้อมูลจากสื่อออนไลน์ ดังนี้

สำนักข่าวรอยเตอร์มีวิธีการรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมารายงานข่าวดังนี้ 1. ข้อมูลจากเอกสารทั้งเอกสารที่ได้จากภาคสนามและเอกสารที่ได้จากสำนักข่าว อาทิ เอกสารแถลงการณ์ของ ศอฉ. หรือจากหน่วยงานราชการอื่น 2. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ทั้งที่เป็นการสัมภาษณ์จากสนามข่าวและสัมภาษณ์จากสำนักงานข่าวโดยผู้ช่วยหัวหน้าข่าว หัวหน้าข่าวการเมือง โต๊ะข่าวหุ้น การเงิน (สัมภาษณ์ความคิดเห็นนักวิเคราะห์กรณีเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉิน) ส่วนการสัมภาษณ์จากสนามข่าวแบ่งออกเป็นสัมภาษณ์เดียวในประเด็นของสำนักข่าว สัมภาษณ์ในงานแถลงข่าว สัมภาษณ์ในสถานการณ์รุนแรง ส่วนการสังเกตใช้เฉพาะกรณีที่เกิดเหตุการณ์ฉุกเฉิน ซึ่งนักข่าวใช้การสังเกตทั้งในรูปแบบปะปนไปกับกลุ่มผู้ชุมนุม (ส่วนน้อย) กับการสังเกตโดยรวมไปกับกลุ่มนักข่าวด้วยกัน (กลุ่มคนรู้ว่าเป็นนักข่าว)

สำนักข่าวเอพีใช้วิธีการเช่นเดียวกับสำนักข่าวรอยเตอร์แต่การสัมภาษณ์เพื่อสอบถามความคิดเห็นจากคนในกองบรรณาธิการเป็นนักข่าวด้วยกันหรือนักข่าวที่ลงภาคสนาม กลับเข้ามาตรวจสอบข้อมูลด้วยตนเองอีกด้วย ซึ่งนักข่าวทำงานทั้งภาคสนามและในกองบรรณาธิการด้วย สำหรับสำนักข่าวซินหัวใช้ข้อมูลทั้งจากเอกสาร การสัมภาษณ์ และการสังเกตจากภาคสนามเช่นเดียวกับสำนักข่าวรอยเตอร์และสำนักข่าวเอพี แต่เพิ่มการรวบรวมข้อมูลจากสื่อออนไลน์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

วิธีการคัดเลือกแหล่งข่าว

สำนักข่าวรอยเตอร์มีวิธีการคัดเลือกแหล่งข่าวจากเอกสารคือ ต้องมาจากส่วนราชการและเป็นฉบับจริงไม่ใช่สำเนา ส่วนแหล่งข้อมูลประเภทบุคคลต้องเปิดเผยตัวตนได้และเป็นบุคคลที่รู้จักในนานาประเทศ สำหรับสำนักข่าวเอพีมีวิธีการเช่นเดียวกับสำนักข่าวรอยเตอร์แต่ถ้าเป็นแหล่งข่าวที่ไม่สามารถเปิดเผยตัวตนได้ต้องมีหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่าข้อมูลนั้นเป็น

ข้อเท็จจริงและเปิดเผยกับสื่ออื่นมากกว่า 1 ฉบับ ส่วนสำนักข่าวซินหัวมีวิธีการเช่นเดียวกับสำนักข่าวรอยเตอร์และสำนักข่าวเอพีแต่แตกต่างกันที่สำนักข่าวซินหัวใช้ข้อมูลจากสื่อออนไลน์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ข้อมูลภูมิหลังเหตุการณ์

สำนักข่าวรอยเตอร์มีผู้ช่วยหัวหน้าข่าวการเมืองทำหน้าที่ในการรวบรวมข้อมูลภูมิหลังเหตุการณ์ แต่ถ้าข่าวใดหัวหน้าข่าวการเมืองเป็นผู้รวบรวมข้อมูลภูมิหลังเหตุการณ์ด้วยตนเอง ส่วนวิธีการหาข้อมูลค้นหาจากกล่องเหตุการณ์ข่าวซึ่งทางกองบรรณาธิการจัดเก็บเข้าแฟ้มข่าวด้วยระบบการจัดเก็บข้อมูลในคอมพิวเตอร์ ด้านสำนักข่าวเอพีและสำนักข่าวซินหัวนักข่าวเป็นผู้ค้นหาภูมิหลังข่าวด้วยตนเองแล้วเขียนข่าวส่งเข้าแผนกตกแต่งข่าวภาคพื้นเอเชีย โดยแผนกตกแต่งข่าวอาจเพิ่มเติมหรือตัดออกข้อมูลบางส่วนก่อนส่งให้นักข่าวตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้งแล้วส่งให้บรรณาธิการตรวจสอบจึงรายงานข่าวออกไป แต่ถ้าเกิดวิกฤติการณ์ความรุนแรงนักข่าวไม่สามารถเข้าสำนักงานเพื่อรวบรวมข้อมูล นักข่าวส่งข้อมูลให้กับนักข่าวหรือบรรณาธิการข่าวที่อยู่ในสำนักงานเพื่อรวบรวมภูมิหลังเหตุการณ์และเรียบเรียงนำเสนอต่อแผนกตกแต่งข่าวต่อไป

หลังจากรวบรวมข้อมูลจากแหล่งที่มาทั้งสามแหล่งได้แล้วสำนักข่าวรอยเตอร์ส่งให้บรรณาธิการข่าวเพื่อตรวจสอบและพาดหัวข่าวแล้วรายงานข่าวต่อไป ด้านสำนักข่าวเอพีส่งข่าวที่เรียบเรียงแล้วให้แผนกตกแต่งต้นฉบับภาคพื้นเอเชียประจำประเทศไทยเพื่อทำการตัดทอนหรือเพิ่มเติมแล้วส่งให้นักข่าวอีกครั้งหลังจากนั้นก็ส่งให้บรรณาธิการตรวจสอบและรายงานข่าวออกไป สำหรับสำนักข่าวซินหัว นักข่าวส่งเนื้อหาที่เรียบเรียงแล้วส่งให้หัวหน้าสำนักงานประจำประเทศไทยตรวจสอบและหัวหน้าสำนักงานส่งเรื่องให้บรรณาธิการข่าวสำนักงานใหญ่ในประเทศจีนเพื่อรายงานข่าว

ปัญหาในการรวบรวมข้อมูลจากภาคสนาม(สังเกต)และการสัมภาษณ์

สำนักข่าวรอยเตอร์มีปัญหาคือ 1. ข้อมูลเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา 2. พรรคร่วมรัฐบาลไม่ออกมาเปิดเผยข้อมูล 3. ข้อมูลเกิดหลายจุด 4. ไม่สามารถระบุแหล่งที่มาได้ ส่วนสำนักข่าวเอพีพบเช่นเดียวกับสำนักข่าวรอยเตอร์ ส่วนสำนักข่าวซินหัวมีความยุ่งยากในการหาข้อเท็จจริงเพราะมีการปล่อยข่าวลือออกมามาก

แนวทางในการแก้ปัญหา

สำนักข่าวรอยเตอร์มีผู้ช่วยหัวหน้าข่าว หัวหน้าข่าวคัดเลือกข้อมูลด้วยการตรวจสอบจากแหล่งอื่นและนักข่าวพยายามค้นหาจากแหล่งอื่นมาตรวจสอบข้อเท็จจริง ส่วนสำนักข่าวเอพีนักข่าวและบรรณาธิการช่วยกันตัดสินใจ สำนักข่าวซินหัวตรวจสอบจากสื่ออื่นหรือแหล่งข่าวอื่น

มากกว่า 1 แหล่ง ส่วนในภาคสนามตรวจสอบประเด็นจากโทรศัพท์เคลื่อนที่ เพื่อดูพื้นที่อันตราย เลือกพื้นที่เสี่ยงน้อยทำงาน

สำหรับเนื้อหาที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล สำนักข่าวรอยเตอร์ให้ความสำคัญต่อคำพูดของผู้นำประเทศและความคิดเห็นต่อเหตุการณ์จากนักวิเคราะห์การเงิน ส่วนสำนักข่าวเอพีเลือกแหล่งข่าวที่มีอำนาจหน้าที่ในการตัดสินเหตุการณ์นั้น และความคิดเห็นจากนักวิชาการและนักวิเคราะห์ทางการเงินโดยไม่ยึดติดกับนายกรัฐมนตรีคนเดียวทั้งนี้ยังขึ้นอยู่กับสถานการณ์ว่าสถานการณ์ใดมีใครเป็นผู้นำ ด้านสำนักข่าวซินหัวรวบรวมข้อมูลจากทุกส่วนไม่ยึดติดกับผู้นำประเทศหรือแกนนำ

การรายงานข่าวของสำนักข่าวต่างประเทศ

ในช่วงวิกฤติการณ์สำนักข่าวแต่ละแห่งนำเสนอข่าวทั้งในรูปแบบข่าวสั้นประเด็นเดียวและข่าวที่มีเนื้อหาหลายประเด็นมีการนำข้อมูลจากส่วนอื่นๆ เข้ามาประกอบการรายงานข่าว ถ้าเป็นข่าวสั้นนำเสนอเรื่องด่วนในกรณีฉุกเฉิน แต่ถ้าเป็นข่าวยาวนำเสนอเนื้อหาหลายด้าน ได้แก่ ความคิดเห็นต่อเหตุการณ์ การวิเคราะห์แนวโน้มสถานการณ์ในอนาคตของนักวิเคราะห์ต่าง ๆ นำเสนอภูมิหลังหรือที่มาของเหตุการณ์เพื่อให้ผู้อ่านได้รู้ที่มาและที่ไป

สำนักข่าวรอยเตอร์นำข้อมูลที่ได้จากภาคสนามทั้งการสัมภาษณ์ การสังเกต (ใช้เมื่อเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉิน) ของสำนักข่าวมานำเสนอ โดยอ้างแหล่งที่มาแบบชัดเจน คือ ระบุชื่อแหล่งข่าว ตำแหน่ง กรณีที่ไม่สามารถระบุชื่อแหล่งข่าว หรือไม่สามารถระบุตำแหน่งได้ สำนักข่าวตรวจสอบข้อมูลว่า มีเอกสารยืนยันข้อมูลข่าวได้หรือไม่ ถ้าไม่มีเอกสารประกอบการให้ข้อมูลก็ไม่นำมารายงาน ในการรายงานข่าวเน้นการใส่คำพูดแหล่งข่าวลงไปในช่วงโดยเฉพาะประเด็นสำคัญของข่าว ส่วนการรายงานข่าวยาวเน้นการให้ภูมิหลังของเรื่อง การนำข้อมูลความคิดเห็นและข้อมูลการวิเคราะห์สถานการณ์จากนักวิเคราะห์มาประกอบการรายงาน เพื่อให้ข่าวมีความกว้าง เช่นเดียวกับสำนักข่าวเอพีและสำนักข่าวซินหัว แต่สำนักข่าวซินหัวนำข้อมูลจากสื่อออนไลน์ทั้งไทยและต่างประเทศมารายงาน นอกจากนี้รายงานข้อมูลจากเว็บไซต์ ทั้งระบุชื่อและไม่ระบุชื่อเว็บไซต์

การกำหนดวาระสารของสำนักข่าวต่างประเทศทั้ง 3 แห่งมีมุมมองต่อการกำหนดวาระสารในการรายงานข่าวที่แตกต่างกันในกรณีเหตุการณ์เดียวกันสำนักข่าวแต่ละแห่งมีการกำหนดประเด็นข่าวให้กับสังคมต่างกัน รูปแบบการรายงานข่าวของซินหัวคล้ายกับสำนักข่าวรอยเตอร์ คือ รายงานข่าวสั้นประเด็นเดียวก่อน หลังจากจบการรายงานข่าวด้วยข่าวหลายประเด็น

ซึ่งนำเสนอเป็นข่าวเชิงวิเคราะห์ ซึ่งต่างจากเอฟพีที่รายงานเพียงข่าวเดียว แต่เป็นการรายงานข่าวแบบเนื้อหาหลายประเด็น

ส่วนการกำหนดประเด็นข่าวในการรายงานนั้น สำนักข่าวเอพีและซินหัวมีทิศทางคล้ายกัน คือ กล่าวถึงการปิดล้อมทำเนียบรัฐบาลโดยคนเสื้อแดง และใช้กำลังทหารเข้าโอบล้อม ส่วนรอยเตอร์กำหนดประเด็นเรื่อง แกนนำเสื้อแดงกำลังผู้ประท้วงออกจากทำเนียบรัฐบาลเพื่อความปลอดภัย และข่าวบทวิเคราะห์เกี่ยวกับสถานการณ์ในขณะ การกำหนดประเด็นข่าวของแต่ละสำนักข่าวนั้นมีมุมมองที่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตามยังอยู่ในความเคลื่อนไหวเรื่องเดียวกัน

แบบจำลองกระบวนการทำข่าวของนักข่าวสำนักข่าวต่างประเทศในประเทศไทยต่อกรณีวิกฤติการณ์ทางการเมืองไทย พ.ศ.2552 - 2553

แบบจำลองกระบวนการทำข่าวของนักข่าวสำนักข่าวต่างประเทศในประเทศไทย กรณีวิกฤติการณ์ทางการเมืองไทย พ.ศ. 2552-2553 เริ่มจากนักข่าวได้รับรู้เหตุการณ์ต่างที่เกิดขึ้นในสนามข่าว (E_1-E_∞) และนำเสนอประเด็นเหตุการณ์ต่อบรรณาธิการข่าว ซึ่งในขณะเดียวกัน บรรณาธิการข่าวรับทราบเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเช่นกันด้วยการตรวจสอบประเด็นจากสื่อในสำนักงาน ทางกองบรรณาธิการจะหารือร่วมกันกับผู้ทำหน้าที่ในการคัดเลือกข่าว (หัวหน้าข่าวการเมือง ผู้ช่วยหัวหน้าข่าวการเมือง) เมื่อได้ประเด็นข่าว (news tips) แล้ว ส่งมอบให้แก่นักข่าวเพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล วิธีการเก็บจากการสังเกต สัมภาษณ์ และข้อมูลจากเอกสารแหล่งต่างๆ ซึ่งบางครั้งบรรณาธิการค้นหาข้อมูลนั้นเช่นกัน เมื่อนักข่าวได้ข้อมูลเท่าที่ต้องการนำข้อมูลเหล่านั้นเขียนเป็นข่าวและนำเสนอให้แก่บรรณาธิการข่าว บรรณาธิการข่าวทำหน้าที่ตรวจสอบ แก้ไข หรือเพิ่มเติมข้อมูลบางส่วน หลังจากนั้นนำข่าวที่เขียนนั้นส่งไปยังสำนักงานพื้นฐาน ซึ่งมีอิติเตอร์เป็นผู้ตรวจสอบและหยิบข่าวที่อยู่ในตะกร้าข่าว ซึ่งส่งมาจากประเทศต่าง ๆ นำไปรายงานให้สาธารณะได้รับทราบ

กระบวนการคัดเลือกประเด็นข่าวนั้นมีปัจจัยที่เข้ามามีอิทธิพลต่อกระบวนการทำข่าว มีด้วยกัน 6 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านการประเมินคุณค่าข่าว (news value) ปัจจัยบุคคล แรงกดดันทางเศรษฐกิจ อิทธิพลของเจ้าของกิจการ กลุ่มเป้าหมาย และสภาพการแข่งขันในธุรกิจสื่อเดียวกัน ปัจจัยเหล่านี้ได้ส่งผลต่อการตัดสินใจคัดเลือกประเด็นในการรายงานข่าว สำหรับแบบจำลองกระบวนการทำข่าวของนักข่าวต่างประเทศแสดงไว้ในภาพที่ 4.26

การอภิปรายผลการศึกษา

การอภิปรายผลการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้อภิปรายผลเรียงตามลำดับข้อสรุปทั้ง 3 ข้อ ซึ่งตอบวัตถุประสงค์การวิจัยที่ตั้งไว้ โดยเริ่มจากข้อสรุปเกี่ยวกับกระบวนการทำข่าวของนักข่าวสำนักข่าวต่างประเทศในประเทศไทยต่อกรณีวิกฤติการณ์การเมืองไทย พ.ศ. 2552 – 2553 การรายงานข่าวของสำนักข่าวต่างประเทศในประเทศไทยอันเกิดจากกระบวนการทำข่าวของนักข่าวสำนักข่าวต่างประเทศในประเทศไทยต่อกรณีวิกฤติการณ์ทางการเมืองไทย พ.ศ. 2552 - 2553 และสุดท้ายแบบจำลองกระบวนการทำข่าวของนักข่าวสำนักข่าวต่างประเทศในประเทศไทยกับนักข่าวต่างประเทศในต่างประเทศต่อกรณีวิกฤติการณ์ทางการเมืองไทย พ.ศ.2552-2553

กระบวนการทำข่าวของนักข่าวต่างประเทศในประเทศไทยต่อกรณีวิกฤติการณ์การเมืองไทยปีพ.ศ. 2552-2553 ของสำนักข่าวรอยเตอร์ สำนักข่าวเอพี และสำนักข่าวซินหัวมีขั้นตอนเหมือนกัน คือ เริ่มต้นจากการคิดค้นประเด็นข่าว รวบรวมข้อมูลและรายงานข่าว ทางด้านข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัย เมื่อเปรียบเทียบกับกรอบแนวคิดของนักวิชาการที่ผู้ศึกษานำมาพัฒนาเป็นแนวทางในการศึกษาเรื่องกระบวนการทำข่าวของนักข่าวต่างประเทศในขั้นตอนการคัดเลือกประเด็นข่าวก่อนการทำข่าวโดยผู้ที่ทำหน้าที่ในการคัดเลือกประเด็นข่าวให้หลักเกณฑ์การประเมินคุณค่าข่าวซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการทำหน้าที่นายประตู่ข่าวสารของชูเมกเกอร์ (Shoemaker, 2003) ที่กล่าวไว้ว่า คุณลักษณะของเนื้อหาข่าวด้านองค์ประกอบของคุณค่าข่าวเข้ามาเป็นตัวช่วยในการตัดสินใจคัดเลือกเหตุการณ์ข่าวของนายประตู่ข่าวสาร โดยผู้ศึกษาได้ค้นพบเพิ่มเติมว่านอกเหนือจากการนายประตู่ข่าวสารให้หลักเกณฑ์คุณค่าข่าวในการทำหน้าที่ในการคัดเลือกข่าวเพื่อนำเสนอแล้วนายประตู่ข่าวสารยังได้ใช้หลักเกณฑ์ดังกล่าวพิจารณาเลือกประเด็นข่าวก่อนลงมือทำข่าวด้วยเช่นกัน โดยหลักเกณฑ์นี้เมื่ออยู่ในสถานการณ์ภาวะวิกฤติทางการเมืองลดขั้นตอนได้ตามความสำคัญของเหตุการณ์

หลังจากผู้ทำหน้าที่คัดเลือกประเด็นได้ทำการหารือร่วมกันทั้งอย่างเป็นทางการ และไม่เป็นทางการในประเด็นข่าวร่วมกัน และตัดสินใจเลือกประเด็นข่าวได้แล้ว ก็มอบหมายงานให้นักข่าวหาข้อมูลโดยวิธีการหาข้อมูล 3 วิธี 1. สัมภาษณ์ 2. เอกสารข่าว 3. สังเกต หลังจากนักข่าวได้ข้อมูลก็ส่งเข้ากองบรรณาธิการ โดยผู้ช่วยหัวหน้าข่าวหรือนักข่าวในกองบรรณาธิการทำหน้าที่ในการรวบรวมข้อมูลและเรียงเรียงเนื้อหาและเขียนเป็นข่าวทั้งการสัมภาษณ์อย่างเป็นทางการและสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ(สัมภาษณ์ทางโทรศัพท์) นอกจากนี้ยังพบปัจจัยที่เข้ามามีอิทธิพลต่อการคัดเลือกประเด็นข่าวก่อนทำงานข่าวและนำเสนอข่าวของสำนักข่าวทั้ง 3 แห่ง คือ ปัจจัยด้านคุณค่าข่าว(News Value) ปัจจัยบุคคล (Personal Factors) ความกดดันทางเศรษฐกิจ

(Economics Pressure) อิทธิพลของเจ้าของกิจการ (The Influence of Owners) และกลุ่มเป้าหมาย (Audience) สภาพการแข่งขันทางธุรกิจสื่อเรียลไทม์ ด้านสำนักข่าวรอยเตอร์พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคัดเลือกประเด็นข่าวและนำเสนอข่าวเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ สภาพการแข่งขันในธุรกิจสื่อเรียลไทม์ อิทธิพลของเจ้าของกิจการ กลุ่มเป้าหมาย คุณค่าข่าว และปัจจัยบุคคล ด้านผลการศึกษาปัจจัยบุคคลเข้ามามีอิทธิพลต่อการคัดเลือกประเด็นข่าวสอดคล้องกับแนวคิดนายประจักษ์วารสารของเบส (Bass) ที่มองความเป็นปัจเจกบุคคลกับการมองคุณภาพเหตุการณ์

สำหรับผลการศึกษาเรื่องการหาข้อมูลของนักข่าว ซึ่งมีวิธีการหาข้อมูล 3 วิธี คือ การสัมภาษณ์ เอกสารแจก และการสังเกต โดยการสัมภาษณ์ใช้ทั้งการสัมภาษณ์อย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ส่วนการสังเกตใช้การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมและแบบผสม โดยนักข่าวใช้วิธีการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมกับการทำงานข่าวในกรณีเกิดวิกฤตการณ์ทางการเมืองมาก วิธีการหาข้อมูลจากการสังเกตสอดคล้องกับแนวคิดของ เมทซ์เลอร์ (Metzler, 1979, pp. 284-286) ที่ได้เขียนถึงการใช้วิธีการหาข้อมูลข่าวจากการสังเกต โดยเมทซ์เลอร์ได้เขียนถึงวิธีหาข้อมูลแบบสังเกตไว้ 3 รูปแบบ คือ แบบมีส่วนร่วม แบบไม่มีส่วนร่วม และแบบผสม ซึ่งนักข่าวใช้วิธีการหาข้อมูลด้วยการสังเกตทั้ง 2 รูปแบบคือ แบบไม่มีส่วนร่วม ในกรณีที่ไม่มีเหตุการณ์ความรุนแรงหรือต้องการเก็บรายละเอียดบรรยากาศ และแบบสุดท้ายที่ใช้คือ ปลอมปนไปกับกลุ่ม คือ เข้าไปร่วมกับกลุ่มผู้ชุมนุมเพื่อเก็บข้อมูลแต่ไม่มีการสัมภาษณ์หรือทำให้ผู้ถูกสังเกตรู้ว่าตนเองเป็นนักข่าว เพื่อป้องกันความรุนแรงในบางสถานการณ์ซึ่งในแบบสุดท้ายของเมทซ์เลอร์ไม่พบในการหาข่าวของสำนักข่าวทั้ง 3 แห่งในเหตุการณ์นี้ สำหรับปัจจัยที่เข้ามามีอิทธิพลต่อการคัดเลือกประเด็นข่าวสอดคล้องกับแนวคิดของเมลวิน เมนเชอร์ (Melvin Mencher, 2003, pp. 72-75) ได้ศึกษาถึงสิ่งที่เข้ามามีส่วนในการตัดสินใจวัดคุณภาพข่าวนอกเหนือจากการประเมินคุณค่าข่าว ซึ่งพบในสำนักข่าวทั้ง 3 แห่งคือปัจจัยด้านคุณค่าข่าว (News Value) ปัจจัยบุคคล (Personal Factors) ความกดดันทางเศรษฐกิจ (Economics Pressure) อิทธิพลของเจ้าของกิจการ (The Influence of Owners) และกลุ่มเป้าหมาย (Audience) สภาพการแข่งขันทางธุรกิจสื่อเรียลไทม์ สำหรับการรวบรวมข้อมูลเพื่อการรายงานข่าวพบว่า ผู้ทำหน้าที่รวบรวมค่านิ่งข้อมูลที่ได้อาจมาตามที่ต้องการหลังจากนักข่าวได้ส่งข้อมูลจากภาคสนามเข้ามาแล้วผู้ช่วยหัวหน้าข่าวก็นำมารวมกับข้อมูลภูมิหลังของข่าวและข้อมูลเอกสารอื่น เช่น ข้อมูลจากสื่อมวลชน เพื่อนำมาเขียนข่าว โดยในการรวบรวมข้อมูลค่านิ่งถึงความสนใจของกลุ่มเป้าหมายทั้งในประเทศ และต่างประเทศของแต่ละสำนักข่าว ความรวดเร็ว ความถูกต้องของข้อมูล ซึ่งผลที่ได้สอดคล้องกับการศึกษาของริช (Rich, 1998, pp. 36-45) เรื่องการ

รวบรวมข้อมูลเพื่อรายงานข่าวขึ้นอยู่กับ ความสนใจของท้องถิ่น (local interest) ความสนใจของคนทั่วไป (human interest) กาลเทศะ (timeliness) ความไม่ปกติของเหตุการณ์ (unusual events) ความขัดแย้ง (conflict) และผลกระทบของเหตุการณ์ (impacts of news event) โดยกระบวนการรวบรวมและคัดเลือกเพื่อนำเสนอเนื้อหาขึ้นอยู่กับความเป็นตัวตนของบุคคลที่ทำหน้าที่รวบรวมและคัดเลือกเนื้อหา ซึ่งผลการศึกษาวิจัยสอดคล้องกับการศึกษาของไวท์ (White, 1963, p. 145) เกี่ยวกับการทำหน้าที่นายประตู่ข่าวสารในกระบวนการคัดเลือกข่าว เพื่อนำมาลงในหนังสือพิมพ์ Telegraph Editor เขาพบว่า กระบวนการคัดเลือกข่าวขึ้นอยู่กับปัจจัยทางด้านสังคมและความเชื่อที่เหมือนกันของผู้ที่ทำหน้าที่คัดเลือกข่าว นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของการปิดต้นฉบับ ความรวดเร็วที่เข้ามาเป็นตัวกำหนดการทำงานของนักข่าวเพื่อแข่งกับเวลา เช่นเดียวกับผลการศึกษาเรื่องความกดดันทางเศรษฐกิจด้านสภาพการแข่งขันของธุรกิจสื่อบนอินเทอร์เน็ตที่พบในสำนักข่าวรอยเตอร์และสำนักข่าวเอพี ส่วนสำนักข่าวซินหัวยังไม่พบเพราะสำนักข่าวมั่นใจในกลุ่มลูกค้าคนจีนเพราะเป็นสำนักข่าวเดียวที่นำเสนอภาษาจีน

สำหรับการรายงานข่าวของสำนักข่าวต่างประเทศในประเทศไทย สำนักข่าวรอยเตอร์ สำนักข่าวเอพี และสำนักข่าวซินหัว มีรูปแบบการรายงานข่าวทั้งเนื้อหาประเด็นเดียว (Single-Element) และเนื้อหาหลายประเด็น (Three-Element) โดยสำนักข่าวรอยเตอร์จะรายงานข่าวประเด็นเดียวเป็นข่าวสั้น (Breaking News) ไปก่อนเพื่อความรวดเร็วในการนำเสนอข่าวไปยังกลุ่มลูกค้า (สมาชิก) หลังจากนั้นรายงานข่าวสั้นอย่างต่อเนื่องและติดตามด้วยการนำประเด็นข่าวสั้นมาหาข้อมูลเพิ่มเติมและเขียนออกมาเป็นข่าวเชิงลึกเพื่อให้ข่าวมีประเด็นความคิดเห็นจากนักวิเคราะห์ทางการเงิน

สำนักข่าวรอยเตอร์เน้นความคิดเห็นจากนักวิเคราะห์ทางการเงินเพราะกลุ่มเป้าหมายคือ นักลงทุน นักธุรกิจ จึงจำเป็นต้องรายงานข่าวความคิดเห็นจากนักวิเคราะห์ทางการเงินเพื่อคาดการณ์เหตุการณ์ให้นักลงทุนเตรียมพร้อมกับการลงทุนครั้งต่อไป การนำเสนอความคิดเห็นจากนักวิเคราะห์ทางการเงินนี้ถือได้ว่ากลุ่มเป้าหมายเข้ามามีอิทธิพลต่อการเลือกข้อมูลการรายงานข่าวของสำนักข่าวรอยเตอร์เพราะนโยบายการทำงานข่าวของสำนักข่าวรอยเตอร์ภายหลังรวมกับบริษัททอมสัน ซึ่งเป็นบริษัทขายข้อมูลให้กับนักธุรกิจติดอันดับ 1 ใน 3 ทำให้สำนักข่าวรอยเตอร์ต้องปรับตัวรองรับกลุ่มเป้าหมายหลักคือ นักธุรกิจมากกว่ากลุ่มเป้าหมายทั่วไปเพราะรายได้จากการขายข้อมูลให้กับกลุ่มนักธุรกิจมีถึง 90 % ของรายได้ทั้งหมด

สำหรับการอ้างแหล่งข่าว สำนักข่าวทั้ง 3 แห่ง อ้างทั้งแหล่งข่าวระบุชื่อ และไม่ระบุชื่อ ส่วนสำนักข่าวเอพี และสำนักข่าวซินหัวมีการอ้างแหล่งที่มาของข่าวจากสื่อมวลชนทั้งไทยและ

ต่างประเทศ ข้อค้นพบดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดโครงสร้างการเขียนข่าวของเมนเชอร์ (Mencher, 2003, pp. 70 - 74) ที่เขียนถึง การรายงานข่าวและการเขียนข่าว (News Reporting and Writing) ด้านการอ้างอิงแหล่งข่าวในการเขียนข่าว สำนักข่าวทั้ง 3 แห่งใช้การอ้างอิงจากแหล่งข่าวบุคคล แหล่งข่าวจากสื่อออนไลน์ สอดคล้องกับแนวคิดของคาร์ล รัช เรื่องการอ้างอิงแหล่งข้อมูลในการรายงานข่าว โดยคาร์ล รัช ได้ศึกษาการอ้างอิงแหล่งข่าวในกรณีวิกฤติการณ์พบว่า ในการรายงานข่าวช่วงที่เกิดเหตุการณ์วิกฤติสำนักข่าวมีการอ้างแหล่งที่มาของข้อมูลหลากหลาย (จากสื่อออนไลน์) เพราะการทำงานข่าวในช่วงนั้นเป็นช่วงที่หาข้อมูลยากและสำนักข่าวต้องการความรวดเร็วในการนำเสนอข่าวจึงต้องพึ่งพาแหล่งข้อมูลจากสื่อออนไลน์

กรณีที่สำนักข่าวย่อยเตอร์และสำนักข่าวเอพีอ้างอิงแหล่งข่าวแบบไม่ระบุชื่อ ทั้งที่สำนักข่าวย่อยเตอร์และสำนักข่าวเอพีระบุไว้ในนโยบายการทำข่าวว่า แหล่งข่าวที่นำมารายงานข่าวต้องระบุแหล่งที่มาชัดเจน แต่ในการศึกษาข่าวย้อนหลังผู้ศึกษายังพบการรายงานข่าวโดยอ้างแหล่งข่าวแบบไม่ระบุชื่อ ส่วนสำนักข่าวซินหัวมีความชัดเจนในนโยบายการทำงานเพราะหัวหน้าสำนักงานระบุว่า การรายงานข่าวสามารถนำข้อมูลจากสื่อ (ออนไลน์) อื่นมาประกอบได้ โดยให้เหตุผลว่า สื่อออนไลน์ที่นำมาเป็นสื่อที่มีคุณภาพในไทย แต่ในการศึกษายังพบว่า สำนักข่าวนำสื่อออนไลน์แต่ไม่ระบุชื่อสื่อ นั้น เช่น อ้างว่าการรายงานข่าวจากเว็บไซต์ ซึ่งข้อมูลที่นำมารายงานอาจเป็นข้อมูลที่ส่งมาตามเว็บไซต์และมีวัตถุประสงค์ร้ายต่อเหตุการณ์ก็ได้ การอ้างอิงแหล่งข่าวแบบไม่ระบุชื่อของสำนักข่าวทั้ง 3 แห่งสะท้อนให้เห็นการทำหน้าที่ของสื่อมวลชนในฐานะนายประตูลำข่าวสารไม่ตรงตามอุดมการณ์วิชาชีพสื่อว่า สื่อต้องมีอุดมการณ์วิชาชีพด้วยการนำเสนอเนื้อหาที่เป็นข้อเท็จจริงและพิสูจน์ข้อเท็จจริงจากแหล่งที่มาของข้อมูลได้

สำหรับขั้นตอนการนำข้อมูลข่าวมาตกแต่งต้นฉบับบรรณาธิการ หัวหน้าข่าว และนักข่าวนำเนื้อหาข่าวมาตัดทอนบางส่วนที่ไม่จำเป็นหรือนำเนื้อหาส่วนอื่นเพิ่ม ซึ่งการตัดทอนหรือเพิ่มเติมสำนักข่าวคำนึงถึงความต้องการของกลุ่มผู้อ่านของแต่ละสำนักข่าว นโยบายการนำเสนอข่าวและการแข่งขันในธุรกิจเดียวกัน ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ จอห์น บิทเนอร์ ด้านการทำหน้าที่เป็นนายประตูลำข่าวสาร ซึ่งจอห์น บิทเนอร์ ยังมองเพิ่มอีกว่า การตัดทอน เพิ่มเติมเนื้อหาในข้อมูลข่าวเพื่อรายงานข่าวนั้น นายประตูลำข่าวสารยังคำนึงถึงค่านิยมส่วนตัว ทัศนคติของผู้ทำหน้าที่เป็นนายประตูลำข่าวสารซึ่งแนวคิดนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของสำนักข่าวซินหัวสำหรับหลักเกณฑ์ในการตัดทอนหรือเพิ่มเติมผู้ที่ทำหน้าที่ในการตกแต่งต้นฉบับคำนึงถึงหลักคุณค่าข่าวเช่นเดียวกันกับขั้นตอนการคัดเลือกประเด็นข่าว นโยบายองค์กร สอดคล้องกับแนวคิดเรื่องนายประตูลำข่าวสาร อย่างไรก็ตามการรายงานของสำนักข่าวทั้ง 3 แห่งพบการรายงานทั้งสอง

ด้าน คือ ทั้งฝ่ายรัฐบาล และกลุ่มคนเสื้อแดง ถือได้ว่าสำนักข่าวรายงานข่าวด้วยความเป็นกลางมีการนำเสนอเรื่องทั้งผู้ตกเป็นข่าวที่ได้รับความเสียหายและผู้ที่ได้ประโยชน์จากข่าว

นอกจากนี้ ในการรายงานข่าวของสำนักข่าวต่างประเทศทั้ง 3 แห่ง พบว่า มีการนำคำพูดของแหล่งข่าวมาอ้างอิง เพื่อแสดงให้เห็นว่า สำนักข่าวได้นำเสนอข้อเท็จจริงแต่ไม่ได้มีการนำคำพูดของแหล่งข่าวมาเสนอแล้วข้อความนั้นส่งผลร้ายต่อแหล่งข่าว ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาในงานวิจัยของทัชแมน (Tuchman, 2003, p. 221) เรื่องความสำนึกต่อความเป็นกลางในการรายงานข่าวของนักข่าวในการยกคำพูดของแหล่งข่าวเพราะบางคำพูดมีผลทำให้เกิดภาพลบต่อแหล่งข่าวได้ถ้านักข่าวขาดจิตสำนึก นอกจากนี้ การขาดจิตสำนึกยังมีผลต่อการสร้างอุดมการณ์ในการทำงานวิชาชีพ สำหรับเรื่องจิตสำนึกในตัวตนของนักข่าวพบจากการศึกษาสำนักข่าวชินหัวด้านปัจจัยบุคคลที่อยู่นอกเหนือจากความแตกต่างทางด้านเพศ อายุ การศึกษา ประสบการณ์ คือ ความเป็นตัวตนของนักข่าว ซึ่งหมายถึง ความมีอุดมการณ์ในการทำงานด้วยภาวะจิตสำนึกของผู้เฝ้าประข่าวสาร คือ ถ้าขาดจิตสำนึกในการทำหน้าที่สื่อมวลชนก็ไม่สนใจเหตุการณ์หรือตื่นตัวต่อการรับรู้ข่าวสารในวิกฤติการณ์การเมือง ดังเห็นได้จากนำข้อมูลจากสื่อมวลชนไทยและสื่อมวลชนต่างประเทศของสำนักข่าวชินหัวมารายงานข่าวเรื่องศาลยึดทรัพย์พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตรโดยปราศจากการค้นหาข้อมูลของสำนักข่าวใช้อ้างอิงแหล่งที่มาว่า “รายงานข่าวจากเว็บไซต์” โดยไม่ระบุชื่อเว็บไซต์ การเลือกข้อมูลข่าวมารายงานโดยไม่ทราบแหล่งที่มาชัดเจนอาจพบข้อผิดพลาดจากความเป็นจริงหรือตกเป็นเครื่องมือของบุคคลที่ต้องการปล่อยข่าว ซึ่งนักข่าวควรหลีกเลี่ยงด้วยความรู้สึกในหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบต่อสังคม และอาจมีผลต่อการสร้างกระแสข่าวในทางผิดพลาดให้กับสังคมอีกด้วย

ความมีจิตสำนึกในการเป็นสื่อมวลชนควรควบคู่กับการมีอุดมการณ์ในการทำงานมิเช่นนั้น สื่อครอบงำสังคมในทางที่ผิด เช่นเดียวกับที่แกรมมี่เคยศึกษาถึงกระบวนการทำงานของสื่อมวลชนไว้ว่า การที่สื่อมวลชนเลือกเนื้อหา ภาพ คำพูดมานำเสนอถือเป็นการครอบงำทางสังคมได้ระดับหนึ่งอันเกิดจากอุดมการณ์อย่างมีจิตสำนึกในการทำงานในวิชาชีพสื่อมวลชน สื่อมวลชนนำเสนอสิ่งใดก็เกิดกระแสสังคมในสิ่งนั้น อย่างไรก็ตาม การศึกษาของแกรมมี่อาจมองว่าสื่อมวลชนมีผลต่อการกำหนดบทบาททางสังคมทั้งหมดเพราะสื่อมวลชนมีพลังในการสร้างกระแสเหมือนในยุคสื่อมวลชนมีพลังอำนาจตามแนวทางของทฤษฎีเข็มฉีดยาแต่ในโลกปัจจุบันมีการไหลข้อมูลเข้ามาในสังคมมากหลายทิศทาง ผู้รับสารอาจเปิดรับช่องทางอื่นและมีโอกาสรับรู้ข้อเท็จจริงมากขึ้น สื่อต้องตรวจสอบการทำงานของตนเองเพราะสังคมไม่ได้ถูกสื่อกำหนดทิศทางได้ตามแนวคิดการกำหนดวาระสารของสื่อ (Media Agenda) สื่อที่มีได้ทำหน้าที่ตามแนวคิดอุดมการณ์

ของสื่อตามบทบาทของสื่อมวลชนที่ดีควรทบทวนการทำงาน เพื่อไม่ให้ข้อมูลที่ไหลเข้ามาในสังคม เกิดข้อผิดพลาด

ส่วนการกำหนดวาระสาร พบว่า สำนักข่าวทั้ง 3 แห่งมีการกำหนดวาระข่าวสารที่นำเสนอแตกต่างกัน โดยเอพีและซินหัวนำเสนอความเคลื่อนไหวของเหตุการณ์ พร้อมกับบทวิเคราะห์ เกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ส่วนรอยเตอร์นำเสนอประเด็นเรื่องแกนนำเสื้อแดงบอกให้ถอดกำลังออกจากทำเนียบรัฐบาล เนื่องจากเกรงเกิดภัย การกำหนดวาระในการนำเสนอของสำนักข่าวทั้ง 3 แห่ง จึงขึ้นอยู่กับมุมมองของบรรณาธิการข่าวแต่ละสำนัก ซึ่งสอดคล้องกับจอห์น บีทเนอร์ ที่เสนอว่า ข้อมูลที่นำมารายงานข่าวนั้น นายประยุทธ์ข่าวสารยังคำนึงถึงค่านิยมส่วนตัว วิสัยทัศน์ของผู้ทำหน้าที่เป็นนายประยุทธ์ข่าวสาร จึงเป็นเหตุผลที่ทำให้แต่ละสำนักข่าวนำเสนอประเด็นข่าวในมุมมองที่ต่างกัน แม้ว่าจะเป็นเหตุการณ์เดียวกันก็ตาม

แบบจำลองกระบวนการทำข่าวของนักข่าวสำนักข่าวต่างประเทศในประเทศไทย ต่อกรณีวิกฤติการณ์ทางการเมืองไทย พ.ศ. 2552-2553 ปัจจัยที่เข้ามามีอิทธิพลต่อกระบวนการทำข่าวในขั้นตอนการคัดเลือกประเด็นก่อนการทำข่าว โดยปัจจัยที่เกิดขึ้นได้นำมาสร้างแบบจำลองการสื่อสารระหว่างประเทศของสำนักข่าวต่างประเทศในประเทศไทยต่อกรณีวิกฤติการณ์การเมืองไทย พ.ศ. 2552-2553 มีปัจจัยที่เข้ามาแทรกในกระบวนการทำข่าวตั้งแต่การคิดค้นประเด็นข่าวก่อนทำข่าวของผู้ที่ทำหน้าที่ในการคัดเลือกข่าวด้วยกัน 6 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านการประเมินคุณค่าข่าว ปัจจัยบุคคล ความกดดันทางเศรษฐกิจ อิทธิพลของเจ้าของกิจการ กลุ่มเป้าหมาย สภาพการแข่งขันในธุรกิจสื่อเดียวกัน นอกจากนี้ยังพบปัจจัยที่เข้ามาแทรกในระหว่างการทำข่าวของนักข่าว คือ ลักษณะนิสัยของนักข่าวขณะลงสนามข่าวที่เข้ามาเป็นมูลเหตุให้เบี่ยงเบนประเด็นในการทำงานข่าวการเมืองในช่วงวิกฤติการณ์ได้และยังมีส่วนในการกำหนดวาระสารให้กับสังคมได้ทั้งทางบวกและทางลบ โดยผลการศึกษาได้สร้างแบบจำลองการสื่อสารได้ดังแสดงในภาพ 4.26

ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากการวิจัยนี้เป็นการศึกษาเพื่อแสวงหาองค์ความรู้ของกระบวนการทำข่าวในภาวะวิกฤติการณ์การเมืองไทย ซึ่งเป็นการรวบรวมองค์ความรู้ในทางวารสารศาสตร์เพื่อให้ความรู้ดังกล่าวสามารถนำไปใช้ได้อย่างน่าเชื่อถือและมีประสิทธิภาพในการสื่อสารข่าวทั้งในวงวิชาการและวิชาชีพด้านวารสารศาสตร์ จึงควรมีการศึกษาเพิ่มเติมโดยนำแบบจำลองที่ได้จากการศึกษาไปวิเคราะห์เปรียบเทียบการทำข่าวของสื่อมวลชนในสถานการณ์อื่นที่เปลี่ยนไปทั้งในประเด็นสังคม เศรษฐกิจ เป็นต้น